

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO SUOMEN AKATEMIAN VUODEN 2016 TOIMINNASTA

1. TULOKSELLISUUS JA TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Suomen Akatemia on keskeinen tieteellisen tutkimuksen rahoittaja ja tiedepoliittinen toimija Suomessa. Akatemian rahoitusosuus valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksesta oli 23,8 % (2015: 20,8 %, 2014 ja 2013: 16,5 %). Akatemian osuuden kasvuun vaikuttivat sekä kilpaillun tutkimusrahoituksen osuuden kasvattaminen että tehdyt valtiontalouden sopeutustoimet. Akatemia on tukenut tehtävänsä mukaisesti korkeatasoista tieteellistä tutkimusta ja ollut aktiivinen toimija kansallisessa tutkimus- ja innovaatiojärjestelmässä ja kansainvälisessä tiedepoliitikassa sekä kehittänyt aktiivisesti omaa toimintaansa strategiansa mukaisesti. Akatemian toiminta vastasi sille asetettuja tehtäviä, tavoitteita ja odotuksia.

Akatemian vuoden 2016 pääteemat olivat sen strategian mukaisesti tieteen ja tutkimuksen laatu, vaikuttavuus ja uudistuminen sekä Akatemian tiedepoliittinen toiminta. Akatemian uudet tieteelliset toimikunnat aloittivat toimikautensa vuosille 2016-2019.

Akatemia on kehittänyt toimintaansa vuoden aikana mm. rahoitusmuotoja uudistamalla, lisäämällä hakemusrarviointiin hakijalle annettavat perustelut, käynnistämällä kansainvälisten linjausten valmistelun sekä selvittämällä toimikuntarakennettaan.

Akatemian rahoituksesta kohdentui yliopistoille 81,3 % (2015: 81,4 % ja 2014: 82,0 %), yliopistosairaaloille 0,3 % (2015: 0,9 % ja 2014: 0,4 %), tutkimuslaitoksille 11,2 % (2015: 10 %, 2014: 8,8 %) ja ulkomaisille organisaatioille 5,7 % (2015: 5,9 %, 2014: 6,6 %). Akatemian rahoitus muodosti 10,4 % yliopistojen kokonaisrahoituksesta (2015: 9,4% ja 2014: 9,3 %). Akatemian rahoituksen osuus on myös yksi tekijä yliopistojen valtionrahoituksen rahoitusmallissa.

Akatemian tutkimusrahoituksen työllistävyys on edelleen merkittävää. Akatemian tutkimusrahoituksella rahoitettiin vuonna 2016 alustavien tietojen mukaan 2 747 henkilötyövuotta (2015: 2 623 henkilötyövuotta ja 2014: 2 780 henkilötyövuotta).

Naisten osuus Akatemian rahoitusta saaneista on pysynyt lähes ennallaan ja alakohtaiset erot ovat edelleen suuria. Naisten osuus akatemiahankkeiden vastuullisista johtajista oli edelleen vain 28 % (2015: 28 %), akatemiaprofessoreista 26 % (2015: 27 %) ja huippuyksikön johtajista 26 % (2015: 23 %).

Akatemia toteutti hallitusohjelman kärkihanketta 'Vahvistetaan korkeakoulujen ja elinkeinoelämän yhteistyötä innovaatioiden kaupallistamiseksi' kertaluonteisella Tutkimuksella eteenpäin -kärkihankehaulla. Haussa myönnettiin 30 miljoonaa euroa 101 hankkeelle, (myöntöprosentti 17), painopisteen ollessa nuoressa tutkijasukupolvessa. Rahoitetut hankkeet edistävät monipuolisesti tutkimustulosten hyödyntämistä.

Kärkihankehaun lisäksi Akatemian rahoitukseen sisältyi myös erikseen osoitettua rahoitusta ICT 2023 -ohjelmaan ja tutkimusinfrastruktuureihin. Lisäksi Akatemia kohdensi yliopistojen profiloitumisen vahvistamiseen kilpailulla rahoituksella toisen kerran 50 miljoonaa euroa.

Vuosi 2016 oli toinen kokonainen toimintavuosi Akatemian yhteydessä toimivalle strategisen tutkimuksen neuvostolle. Neuvosto käynnisti tutkimusohjelmat valtioneuvoston lokakuussa 2015 päättämistä teema-alueista, jotka olivat: 1)

Terveys, hyvinvointi ja elämäntavat, 2) Osaavat työntekijät - menestyvät työmarkkinat, 3) Kaupungistuva yhteiskunta; sekä 4) Turvallisuus verkottuneessa maailmassa. Lisäksi neuvosto järjesti täydentävän haun vuonna 2015 aloittaneeseen Ilmastoneutraali ja resurssiniukka Suomi -ohjelmaan. Hakuja hakemukset arvioitiin kansainvälisissä paneeleissa ensin relevanssin ja sitten tieteellisen laadun perusteella. Rahoituspäätökset tehtiin 50,2 miljoonalla eurolla neljälletoista konsortiolle. Lisäksi neuvosto myönsi EU-vastinrahoitusta 3,9 miljoonaa euroa. Neuvoston hallinnointikustannukset olivat 1,7 % myöntövaltuudesta sisältäen ohjelmajohtajien palkat ja kulut (2015: 2,7 % eli 1,5 milj. euroa). Kustannukset pysyivät hyvin tavoitteessa, jonka mukaan ne eivät ylitä kolmea prosenttia vuosittaisesta strategiselle tutkimukselle osoitetusta myöntövaltuudesta.

Osana Akatemian keskeistä tiedepoliittista asiantuntijatehtävää Akatemia julkisti Tieteen tila 2016 -selvityksen. Selvityksessä tarkasteltiin tutkimuksen henkilöstöä, rahoitusta, julkaisutoimintaa sekä tieteellisen tutkimuksen rooleja ja vaikuttavuuden mekanismeja. Selvityksessä todettiin mm., että Suomen tieteen taso on vakaa ja maailman keskitason yläpuolella. Selvitys kuvasi aiempaa selvemmin, miten korkeatasoinen tutkimus, laadukas opetus ja tutkimuksen monipuolinen vaikuttavuus tukevat toisiaan.

Tiedebarometri 2016 -kyselytutkimuksessa nimetyistä tiede- ja tutkimusorganisaatioista luottamus Suomen Akatemiaan oli 50 % (2013: 47 %).

Uusimuotoinen tutkimus- ja innovaationeuvosto aloitti toimintansa vuonna 2016. Akatemia valmistelee neljän muun organisaation (OKM, TEM, VNK, Tekes) kanssa neuvostossa käsiteltäviä asioita. Akatemian pääjohtaja on neuvoston pysyvä asiantuntija.

Akatemia on edelleen useilla toimillaan edistänyt tutkimuksen laadun, tieteen aseman ja näkyvyyden sekä strategisten kumppanuuksien vahvistumista ja tutkijanuran kehittymistä. Akatemia saavutti pääosan tavoitteille asetettujen indikaattorien tavoitearvoista. Hakemusmäärän tavoitearvo ylittyi johtuen kertaluonteisesta kärkihankehausta, jonka hakemusmäärä oli ennakoitua suurempi.

Tässä tilinpäätöskannanotossa opetus- ja kulttuuriministeriö kiinnittää huomiota erityisesti niihin tavoitteisiin ja tehtäviin, mitkä ministeriö on nähnyt keskeisiksi Akatemian toiminnan kannalta tai joita Akatemia ei ole saavuttanut tai saavutti erityisen hyvin.

Toiminnallinen tehokkuus ja voimavarat

Akatemian kokonaisrahoitusvolyyymi nousi lähes 21 miljoonaa euroa edellisvuodesta (2016: 440 593 000, 2015: 417 600 000 euroa ja 2014: 322 702 000 euroa). Nousuun vaikutti uutena kertaluonteisena eränä (30 miljoonan euron) kärkihankehaku.

Hakemusten läpimenoprosentti vapaasti haettavassa tutkimusrahoituksessa pysyi lähes ennallaan. Akatemiahankkehakijoista 15 % (2015: 16 %, 2014: 15 %) sai myönteisen päätöksen ja haetusta rahoituksesta voitiin myöntää 13 % (2015: 15 %, 2014: 13 %). Akatemiahankkeiden keskimääräinen myöntö pieneni edelleen edellisvuodesta (2016: 422 000 euroa, 2015: 446 700 euroa, 2014: 460 400 euroa).

Rahoitustoiminnan kokonaiskäsittelykustannukset (yksikkökustannukset euroa/hakemus) ovat nousseet vähäisesti, vaikka hakemusmäärä nousi. Hallintoviraston tuottavuutta kuvaava tutkimuksen rahoitustoiminnan kokonaiskustannusten osuus rahoituspäätöksistä nousi hieman ollen 2,6 prosenttia (2015: 2,3 % ja 2014: 3,2 %), mitä voidaan pitää edelleen

kansainvälisesti kustannustehokkaana tasona.

Valtuutta ja määrärahoja tavoitteiden toteuttamiseksi oli Akatemialle osoitettu seuraavasti:

Voimavarat 2014-2016

Talous- ja lisätalousarviot (milj.euroa)	2 014	2 015	2 016
Akatemian myöntövaltuus	280,016	318,829	338,370
Akatemian toimintamenot (mom. 29.40.01)	12,332	10,423	12,821
Tutkimusinfrastruktuurit (mom. 29.40.22)	8,500	8,500	8,500
Akatemian tutkimusmäärärahat (mom. 29.40.51)	143,809	117,097	246,231
Akatemian veikkausvoittovarot (mom. 29.40.53)	70,673	70,673	70,673
Strateginen rahoitus (mom. 29.40.54)			
valtuus	-	55,631	55,631
määrärahat	-	10,754	34,000
Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (mom. 29.40.66)	17,788	19,462	20,008

Toimintamomentilta (momentti 29.40.01) vuodelle 2017 siirtyi 6,130 miljoonaa euroa, kun vuodelle 2016 siirtyi 5,710 miljoonaa euroa.

Tutkimusinfrastruktuurien rahoittamiseen tarkoitettua momentilta 29.40.22 siirtyi vuodelle 2017 jopa 9,633 miljoonaa euroa (2016: 8,2 miljoonaa euroa). Akatemian antamasta selvityksestä ilmeni, että tutkimusinfrastruktuurikomitea oli osin aikataulullisista ja taloudellisista syistä siirtänyt osan vuoden 2016 hakemuksista päättämisen vuodelle 2017 momentin 29.40.22 osalta, jolloin oli käytettävissä myös vuoden 2017 määrärahat ja vuoden 2017 valtuus. Monivuotisten ja euromääriltään suurten tutkimusinfrastruktuurien rahoittaminen edellyttää monivuotista budjettisuunnittelua. Vuoden toisessa lisätalousarviossa momentin 29.40.22 budjetointi muutettiin myöntöpäätösperusteiseksi antaen joustoa monivuotisten tutkimusinfrastruktuurihankkeiden rahoitukselle.

Valtiokonttorin 20.11.2014 määräyksen mukaisesti kirjanpitoyksikön tulee esittää maksullisen toiminnan osalta kustannusvastaavuuslaskelmat toimintakertomuksessa, jos tuotot ovat vähintään 1 miljoona euroa ja yhteisrahoitteisen toiminnan osalta tulee esittää kustannusvastaavuuslaskelma silloin kun kirjanpitoyksikön saama ja varainhoitovuodelle jaksettu rahoitus on vähintään 1 miljoona euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus Suomen Akatemian suoritteista perittävistä maksuista on voimassa toistaiseksi, joten ministeriö seuraa vuosittain Akatemian maksullista toimintaa ja edellyttää laskelmia, vaikka rahoitus on alle miljoona euroa. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 89 % (2015: 81 %) parantuen 8 % edellisvuodesta. Yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei asetettu tavoitetta vuoden 2016 tulossopimuksessa. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 68 %, parantuen 3 % edellisvuodesta.

Tuotokset ja laadunhallinta

Akatemian rahoittama tutkimus tuottaa julkishyödykkeinä tutkimustuloksia, eikä niiden hyödyntäminen uuden tutkimuksen pohjaksi vähennä muiden toimijoiden mahdollisuuksia hyödyntää samoja tuloksia. Akatemian tiedepoliittinen toiminta tuottaa välittömiä julkishyödykkeitä mm. selvityksinä.

Akatemian tutkimushankkeiden myöntövaltuus vuonna 2016 oli suurempi kuin aiemmin (2016: 338,4 milj.euroa, 2015:

318,8 ja 2014: 280,0), mutta valtuuden sitomaton osuus on pienentynyt. Akatemia raportoi kohdentaneensa rahoituspäätöksiä tutkimushankerahoitukseen 42,8 % (2015: 39,2 % ja 2014: 57 %), tutkijan rahoitukseen kohdistui 21,8 % (2015: 23,4 % ja 2014: 30 %) ja tutkimusedellytysten ja -ympäristöjen rahoitukseen kohdistui 29 % (2015: 30,4 % ja 2014: 5,4 %). Tutkijanuran tukemisessa Akatemian tutkijoihin kohdistuvassa rahoituksessa korostuu erityisesti tohtorintutkinnon jälkeinen tutkijanura. Akatemiatutkijoiden lukumäärä säilyi lähes vuoden 2015 tasolla, mutta tutkijatohtoripaikkojen määrä väheni 30:llä.

Akatemian rahoittaman tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja tutkimuksen uudistumista tukevat mm. yliopistojen profiloitumisen vahvistamisen rahoittaminen, Tutkimuksella eteenpäin- kärkihankehaku sekä Akatemian vuonna 2016 käynnissä olevat 11 akatemiaohjelmaa (12 ohjelmaa vuonna 2015), joista uusi aloitettu ohjelma oli Digitaaliset ihmistieteet. Akatemiaohjelma on tiedelähtöinen, temaattinen ja tavoitteellinen tutkimushankekokonaisuus, joka toimii myös alustana kansainväliselle tutkimusyhteistyölle. Lisäksi Tekesin kanssa jatkettiin kymmenvuotista yhteisohjelmaa ICT 2023, joka suuntaa rahoitusta strategisesti valituille ICT-alan aihealueille. Akatemia rahoitti, kuten vuosina 2014 ja 2015, yhteensä 29 huippuyksikön toimintaa.

Akatemia uudisti rahoitusmuodoistaan akatemiatutkijoiden ja tutkijatohtorien tehtäviä, tutkimuksen huippututkimusohjelmaa sekä akatemiaohjelmien valmisteluprosessia. Lisäksi uudistettiin tutkimusraporttien sisältöosioita, jotta raportit tarjoavat jatkossa keinoja tutkimuksen vaikuttavuuden pitkäaikaiseen seurantaan ja arviointiin. Akatemian hallituksen päätöksen mukaisesti vastaisuudessa Akatemia antaa rahoituspäätösten yhteydessä hakemuksista erillisen perustelun.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Hallintoviraston henkilötöyvuosimäärä oli vuoden 2016 lopussa 141,5 htv:tä (2016: 138,4). Henkilöstön keski-ikä oli 49,1 vuotta (2015: 49,3 vuotta). Valtion henkilöstön keski-ikä oli 46,3 vuotta (2015: 46,4).

Sairauspoissaolojen määrä pieneni entisestään ja se oli 5,7 pv/htv (2015: 6,2) pv/htv. Vuoden 2016 tavoitetaso, alle 8 pv/htv, saavutettiin hyvin ja se jäi myös alle valtion keskimääräisen 8,5 pv/htv tason. Työterveydenhuollon kustannukset olivat 633 euroa/htv (2015: 598 euroa/htv). Vastaavat valtion keskimääräiset kustannukset olivat 505 euroa/htv (2015: 517,5).

Akatemia toteutti VM Baro-työtyytyväisyyskyselyn ja esimiesarvioinnin. Kyselyn kokonaistulos laski hieman ollen 3,59 (asteikko 1-5), kun se edellisellä kerralla vuonna 2015 oli 3,64. Tulosta voidaan pitää hyvänä valtionhallinnossa (keskiarvo 3,55). Akatemian erityisinä vahvuksina voidaan kyselyn perusteella pitää työn ja vapaa-ajan yhteensovittamista, sukupuolten tasa-arvoa, henkilöstön sitoutumista, oikeudenmukaista kohtelua, työn tavoitteellisuutta sekä osaamisen kehittämistä. Johdon toiminta, palkkaus ja kehityskeskustelut saivat heikoimmat arvosanat.

Akatemia on panostanut henkilöstön strategisen osaamisen kehittämiseen, mutta vuonna 2016 henkilöstökoulutuksen kustannukset ja erityisesti koulutukseen käytetty työaika vähenivät huomattavasti. Vuonna 2016 henkilöstön koulutuspäivien määrä oli 3,0 pv/htv (2015: 7,7 pv/htv ja 2014: 6,4 pv/htv) ja henkilöstökoulutuksen kokonaiskustannukset vuonna 2016 olivat 1 277 euroa/htv (2015: 2 116 euroa/htv ja 2014: 1 910 euroa/htv). Valtion keskimääräinen luku oli koulutuspäivien osalta 2,9 pv/ htv (2015: 2,7 pv/ htv). Akatemian lukuihin vaikutti se, että Akatemia järjesti aiemmasta poiketen vähemmän koko henkilöstölle suunnattuja koulutustilaisuuksia ja työtuntien kirjaustapaa muutettiin vuoden 2016 alussa.

Vuonna 2016 ei tapahtunut muutoksia Akatemian toimitiloissa.

2. TULOKSELLISUUDEN RAPORTOINNIN ASIANMUKAISUUS

Tilinpäätösraportointi antaa kokonaiskuvan Akatemian vuoden 2016 toiminnasta. Toimintakertomus sisältää erittäin kattavasti (75-sivuinen tilinpäätösasiakirja) tietoa Akatemian toiminnasta ja raportoitavien asioiden osalta pääosin kolmen vuoden lukuarvot, mikä mahdollistaa eri vuosien kehityksen vertailtavuuden. Akatemian vuosikertomus ei ole ollut käytettävissä tilinpäätöskannanottoa valmisteltaessa.

Valtiontalouden tarkastusviraston (VTV) tilintarkastuskertomuksessa vuodelta 2016 todetaan, että toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä.

3. SUOMEN AKATEMIAN HAASTEET JA KEHITTÄMISTARPEET

Akatemia toteuttaa osaltaan pääministeri Sipilän hallitusohjelmaa siten, että Akatemia on tieteellisen tutkimuksen keskeinen rahoittaja Suomessa ja aktiivinen toimija kansallisessa tiede- ja innovaatiojärjestelmässä sekä kansainvälisessä tiedepolitiikassa. Hallitusohjelman linjaukset, toimeenpanosuunnitelma ja julkisen talouden suunnitelma ja siinä erityisesti toimintamenoihin kohdentuvat resurssisäästöt tulee ottaa jatkossakin huomioon Akatemian toiminnassa ja sen kehittämisessä.

Akatemian tulee varautua Akatemian toimikuntatyön ja toimintaympäristön muutosten edellyttämiin muutoksiin. Akatemian toiminnan tulee olla vaikuttavaa, tuottavaa ja taloudellista.

Akatemia tuottaa ministeriöille, korkeakouluille, tutkimuslaitoksille ja muille tahoille tiedepoliittisen päätöksenteon käyttöön laadukasta ja monipuolista tietoon perustuvaa materiaalia ja analyysejä Suomessa tehtävästä tutkimuksesta ja suomalaisista tutkimusorganisaatioista. Tämä toteutuu mm. Tieteen tila -prosessia ja tutkimushallinnon tietovirtoja ja tutkimustietovarantoa kehittämällä sekä tukemalla yliopistojen strategioiden toteuttamista rahoittamalla yliopistojen profiloinnin vahvistamista. Akatemian tulee kohdistaa tiedepoliittisen toimintansa kehittämiseen nykyistä enemmän toimintamenojen siirtomäärärahoja.

Ministeriö edellyttää, että Akatemia edistää avoimuutta toimintatapana omassa työssään ja edellyttäen sitä asiakkailtaan.

Ministeriö pitää tärkeänä, että Akatemia edistää aktiivisesti kansallisen tutkimusinfrastruktuuripolitiikan toimeenpanoa osana korkeatasoisten tutkimusympäristöjen kehittämistä ja osoittaa siihen riittävät hallinnolliset asiantuntijaresurssit. Akatemia osallistuu datanhallinnan ja laskennan tutkimusinfrastruktuurien ja palveluiden kehittämisohjelman valmisteluun ja toimeenpanoon. Kehittämisohjelman sihteeri on Akatemian palveluksessa, minkä lisäksi kehittämisohjelmassa käytetään Akatemian muuta tiedepoliittista osaamista.

Laatiessaan Akatemian kansainvälisten linjausten toimeenpano-ohjelmaa Akatemian tulee yhteensovittaa se opetus- ja kulttuuriministeriön kansainvälisyyslinjausten toimenpideohjelman kanssa. Akatemian tulee jatkaa aktivointitoimenpiteitä, jotta suomalaiset tutkijat saisivat rahoitusta Horisontti 2020 -ohjelmasta ja muista kansainvälisistä lähteistä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö näkee tarpeellisena, että Akatemia ja Tekes (Business Finland) varmistavat, että niiden toiminnot täydentävät toisiaan eivätkä ole tarpeettoman päällekkäisiä. Uusimuotoisen Business Finlandin perustamisen

myötä Akatemian on varmistettava strategisen linjaamisen menettelyjen yhtenäisyys kansallisessa tutkimus- ja innovaatorahoituksessa. Erityisesti työtä tehdään rahoituskäytäntöjen sujuvoittamiseksi, tutkimustulosten hyödyntämisen vahvistamiseksi sekä ICT 2023 -toimien ja kansainvälisen t&i-rahoitusyhteistyön edistämiseksi. Akatemian tulee osaltaan varmistaa kokonaiskustannusmallin toimivuus ja jatkaa yhteistyötä tutkimusorganisaatioiden kanssa mallin käytäntöjen kehittämisessä.

Akatemian yhteydessä toimii strategisen tutkimuksen neuvosto, jonka toiminnan vaikuttavuutta ja hallinnointikuluja tulee vuosittain seurata. Akatemian seurantajärjestelmän kautta tulee varmistaa, etteivät neuvoston toiminnan hallinnointikustannukset ylitä kolmea prosenttia vuotuisesta strategisen tutkimusrahoituksen myöntövaltuudesta.

Akatemian tulee toiminnassaan tarkoituksenmukaisiin tavoin edistää sukupuolten tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja kestäväää kehitystä sekä raportoida toimistaan.

Akatemian tulee pyrkiä maksullisessa toiminnassaan voittoa tuottavaan hinnoitteluun (kustannusvastaavuus yli 100 %). Mikäli Akatemian yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitusosuus ylittää 30 %, toiminnan tulee tukea vahvasti Akatemian ydintoimintoja.

Akatemian on otettava huomioon VTV:n vuoden 2016 tilintarkastuksessa esiin nostamat puutteet ja suositukset sekä ryhdyttävä omalta osaltaan tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Akatemian välinen vuoden 2017 tulossopimus sisältää rajatun määrän indikaattoreita, mutta Akatemian tulee jatkossakin sisällyttää tilinpäätösraportointiin toimintaansa laajasti kuvaava indikaattoripatteristo, jotta Akatemian toiminnan kokonaisuudesta ja sen vaikuttavuudesta ja tuloksellisuudesta saadaan kattava kuva.

4. MINISTERIÖN TOIMENPITEET TULOKSELLISUUDEN PARANTAMISEKSI

Opetus- ja kulttuuriministeriö selvittää yhdessä Akatemian kanssa tutkijayhteisöä ja Akatemian henkilöstöä kuullen, miten Akatemian toimikuntatyössä voidaan varautua ja vastata toimintaympäristön jatkuvaan muutokseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ottaa käyttöön hallinnonalan johdon johtajasopimukset.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ohjaa ja seuraa valtion talousarviossa Akatemialle osoitettujen lisäpanostusten kuten lippulaiva-tutkimuskeskittymien rahoitusta, joissa tehdään korkeatasoista, muuntautumiskykyistä ja laajasti yhteiskuntaan vaikuttavaa tutkimusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö edistää edelleen Akatemian, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, TEM:n, Tekesin ja muiden tutkimusrahoittajien keskinäistä yhteistyötä tutkimuksen laadun, vaikuttavuuden ja tehokkuuden vahvistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö edistää avoimia toimintatapoja sekä tutkimustulosten laaja-alaista hyödyntämistä kaikilla ohjausvälineillään.

Datanhallinnan ja laskennan tutkimusinfrastruktuurien ja palveluiden kehittämisohjelman valmistelua ja toimeenpanoa varten Akatemialle osoitetaan lisäresursseja. Akatemian tiedepoliittista asiantuntemusta vahvistetaan yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ottaa toiminnassaan huomioon VTV:n tilintarkastuksessa ja vuosiyhteenvedossa Akatemialle antamat huomiot erityisesti budjetointimenettelyjen osalta. Opetus- ja kulttuuriministeriö ottaa yhteistyössä Suomen Akatemian kanssa tarkasteltavaksi Akatemian hallinnoiman momentin 29.40.51 budjetointimenettelytavat ja tutkimusinfrastruktuurien rahoittamisen nykyistä keskitetymin.

LIITE 1

Tilinpäätöskannanotto: Tunnuslukutoteumia 2014-2016

Tavoite: Tutkimuksen laatu vahvistuu	2 014	2 015	2 016
Käsiteltyjen hakemusten lkm	4 186	4 268	4 909
Hankekanta	3 729	3 780	3 988
Asiantuntijalausunnot (kpl)	6 789	7 123	9 566
Akatemiahankkeet, hakupaine			
myönnöt hakemusten lukumäärästä (%)	15	16	15
myönnöt hakemusten rahamäärästä (%)	13	15	13
Tavoite: Tutkijanura kehittyy			
Akatemiaprofessorit (lkm)	42	42	42
Akatemiatutkijat (lkm)	326	326	328
Tutkijatohtoriapaikat (lkm)	416	366	336
Tavoite: Strategiset kumppanuudet vahvistuvat			
Käynnissä olevat tutkimusohjelmat, joissa kv. yhteistyötä	11	9	7
Tavoite: Suomen Akatemia kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja -hyvinvointi			
Henkilöstö (htv)	138,4	138,4	141,5
Sairauspoissaolot (työpäivää/htv)	9,5	6,2	5,7
Henkilöstökoulutus (työpäivää/htv)	6,4	7,7	3,0
Koulutuskustannukset (euroa/htv, ei sis. palkkoja)	680	645	693
Koulutustasoindeksi	6,6	6,7	6,7
Kokonaistyövoimakustannukset (1000e/htv)	67	65	65
Tuloksellisuus: toiminnallinen tehokkuus ja taloudellisuus			
Rahoitustoiminnan kokonaiskustannusten osuus rahoituspäätöksistä (%)	3,2	2,3	2,6
Käsitellyt hakemukset (kpl/htv)	30,4	30,8	34,7
Toiminnan taloudellisuus			
Rahoitustoiminnan palvelut ** (euroa/hakemus)			
Akatemiaohjelmat	3 548	3 650	3 508
Akatemiatutkijan tehtävät	1 421	1 440	1 674
Akatemiahankkeet	1 503	1 544	1 356
Huippuyksikköohjelmat	-	-	2 488
Tutkimuksen infrastruktuurit	2 986	2 409	2 831

Tutkimusrahoitushakemusten käsittelykustannusten (e)
osuus rahoituspäätöksen euromäärästä (%)

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
08.06.2017

Akatemiaohjelmat sis. arvioinnit	4,6	5,4	5,1
Akatemiatutkijan tehtävät	2,3	2,1	2,5
Akatemiahankkeet sis. 2016 kärkihankehaun	2,9	2,1	3,0
Huippuyksikköohjelmat	-	1,9	2,7